

Latvijas
Lauksaimniecības
universitāte

Par atbalsta piedāvājumu 2023.-2027. gadam uz atsevišķu saimniecību piemēra

Aleksejs Nipers, dr.oec.
Irina Pilvere, prof.

Metodoloģija (saimniecību atlase)

atlases kritēriji

Graudi

(809 saimniecības)

!is.na(lenemumi_no_ls) &
lenemumi_no_ls > 0 &
Total_ha > 10 &
llggadīgie.zālāji/Total_ha < 0.05 &
(Kvieši.vasaras + Kvieši.ziemas +
Rapsis.vasaras + Rapsis.ziemas) /
Total_ha > 0.7 &
SDA_ha==0 &
SKC_ha==0 &
SSK_ha==0 &
SSK_ha==0 &
BLA_ha==0 &
BLA_B_vienibu_skaits==0 &
SSG_slauc_skaits==0 &
SKZ_kazas_skaits==0 &
SLM_liellopi_skaits==0 &
SAI_aitas_skaits==0

Piens

(699 saimniecības)

!is.na(lenemumi_no_ls) &
lenemumi_no_ls > 0 &
(Kvieši.vasaras + Kvieši.ziemas +
Rapsis.vasaras + Rapsis.ziemas) /
SSG_slauc_skaits < 0.7 &
SDA_ha==0 &
SKC_ha==0 &
SSK_ha==0 &
SSK_ha==0 &
BLA_ha==0 &
BLA_B_vienibu_skaits==0 &
SSG_slauc_skaits > 10 &
SKZ_kazas_skaits==0 &
SLM_liellopi_skaits==0 &
SAI_aitas_skaits==0

Liellopi

(377 saimniecības)

!is.na(lenemumi_no_ls) &
lenemumi_no_ls > 0 &
(Kvieši.vasaras + Kvieši.ziemas +
Rapsis.vasaras + Rapsis.ziemas) /
SSG_slauc_skaits < 0.7 &
SDA_ha==0 &
SKC_ha==0 &
SSK_ha==0 &
SSK_ha==0 &
BLA_ha==0 &
BLA_B_vienibu_skaits==0 &
SSG_slauc_skaits > 10 &
SKZ_kazas_skaits==0 &
SLM_liellopi_skaits==0 &
SAI_aitas_skaits==0

Dārzeni

(36 saimniecības)

!is.na(lenemumi_no_ls) &
lenemumi_no_ls > 0 &
(Kvieši.vasaras + Kvieši.ziemas +
Rapsis.vasaras + Rapsis.ziemas) /
SLM_liellopi_skaits < 0.5 &
SDA_ha<0.5 &
SKC_ha==0 &
SSK_ha==0 &
SSK_ha==0 &
BLA_ha==0 &
BLA_B_vienību_skaits`==0 &
SSG_slauc_skaits==0 &
SKZ_kazas_skaits==0 &
SLM_liellopi_skaits>10 &
SAI_aitas_skaits==0

Graudkopība

Mazā saimniecība (ieņēmumi 2,1 tūkst EUR, 90 EUR/ha)	Vidēji maza (ieņēmumi 15 tūkst EUR, 209 EUR/ha)	Vidēji liela (ieņēmumi 120 tūkst EUR, 675 EUR/ha)	Lielā (ieņēmumi 392 tūkst EUR, 659 EUR/ha)
KOPĀ - 23,91 ha Kvieši, vasaras - 11,64 Kvieši, ziemas - 6,39 Mieži, vasaras - 4,11 Papuve - 1,77	KOPĀ - 73,70 ha Kvieši vasaras - 40,35 Kvieši ziemas - 19,55 Papuve - 7,44 Lauka pupas - 4,97 Mieži vasaras - 1,17 Kartupeļi - 0,22	KOPĀ - 178,20 ha Kvieši ziemas - 118,94 Rapsis ziemas - 45,13 Kvieši vasaras - 8,82 Lucerna - 2,65 Papuve - 2,20 Aramzemē zālaugu maisījums - 0,46	KOPĀ - 595,63 ha Kvieši ziemas - 442,61 Rapsis ziemas - 106,53 Kvieši vasaras - 19,89 Papuve - 13,94 Lauka pupas - 5,74 Ābeles - 4,92 Mieži, vasaras - 1,00 Ķiploki - 1,00
Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 3 288 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 13 989 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 23 388 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 79 095 EUR
Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 3 136 EUR opcionāli – 1 127 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 11 436 EUR opcionāli – 4 957 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 24 497 EUR opcionāli – 3 608 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 82 419 EUR opcionāli – 13 699 EUR
Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 95% opcionāli ~ 34% kopā ~ 130%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 82% opcionāli ~ 35% kopā ~ 117%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 101% opcionāli ~ 20% kopā ~ 120%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 102% opcionāli ~ 19% kopā ~ 122%
+ pagasti no 0 līdz 22%	+ pagasti no 0 līdz 16%	+ pagasti no 0 līdz 23%	+ pagasti no 0 līdz 23%
Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Rugāju lauks ziemas periodā * Par proteīnaugiem, par miežiem	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par augļiem un ogām, par dārzeniem, par proteīnaugiem, par miežiem
Opcionāli ierēķināts: * Starpkulturas, varasājiem (28%) * Zaļā papuve (6%)	Opcionāli ierēķināts: * Starpkulturas, varasājiem (20%) * Zaļā papuve (6%) * Prezicā mēslošana (8%)	Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (12%) * Min augses apstrāde 30% platībai (3%) * Starpkulturas, varasājiem (3%)	Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (12%) * Min augses apstrāde 30% platībai (3%) * Starpkulturas, varasājiem (2%)

Piena lopkopība

Mazā saimniecība ieņēmumi 18 tūkst EUR, 440 EUR/ha	Vidēji maza ieņēmumi 133 tūkst EUR, 2 384 EUR/ha	Vidēji liela ieņēmumi 333 tūkst EUR, 1083 EUR/ha	Liela ieņēmumi 1 398 tūkst EUR, 2004 EUR/ha
<p><u>Slauc. govīs - 7</u></p> <p><u>Platība - 23,91 ha</u> Ilggadīgie zālāji - 29,83 Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 10,71 Dažādi kultūraugi - 0,08</p>	<p><u>Slauc. govīs - 51</u></p> <p><u>Platība - 55,77 ha</u> Ilggadīgie zālāji - 55,77</p>	<p><u>Slauc. govīs - 114</u></p> <p><u>Platība - 307,01 ha</u> Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 220,98 Kvieši vasaras - 26,21 Lucerna - 24,45 Kvieši ziemas - 21,94 Mieži vasaras - 13,24 Ābeles - 0,19</p>	<p><u>Slauc. govīs - 303</u></p> <p><u>KOPĀ - 697,84 ha</u> Kvieši ziemas - 192,93 Kukurūza - 156,49 Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 124,49 Rapsis ziemas - 101,81 Kvieši vasaras - 62,08 Lucerna - 59,23</p>
Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 6 748 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 17 845 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 70 552 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 157 920 EUR
Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 10 335 EUR opcionāli – 0 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 27 943 EUR opcionāli – 0 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 84 465 EUR opcionāli – 6 360 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 191 217 EUR opcionāli – 28 695 EUR
Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 144% opcionāli ~ 0% kopā ~ 153%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 150% opcionāli ~ 0% kopā ~ 150%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 120% opcionāli ~ 9% kopā ~ 129%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 121% opcionāli ~ 18% kopā ~ 139%
+ pagasti 0 līdz 18%	+ pagasti no 0 līdz 9%	+ pagasti no 0 līdz 13%	+ pagasti no 0 līdz 13%
Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * Slāpekli piesaistoši kultūraugi * BSA par slaucamām govīm * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * BSA par slaucamām govīm * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Jaunie lauksaimnieki * BSA par slaucamām govīm * BSA par proteīnaugiem, BSA par miežiem * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par slaucamām govīm * Labturības prasības / emisiju mazinošā
Opcionāli ierēķināts: -	Opcionāli ierēķināts: -	Opcionāli ierēķināts: * Slāpekli piesaistoši kultūraugi (4%) * Starpkultūras, varasājiem (5%)	Opcionāli ierēķināts: * Slāpekli piesaistoši kultūraugi (9%) * Starpkultūras, varasājiem (2%) * Rugāju lauks ziemas periodā (3%) * Prezīcā mēslošana (3%) * Min augses apstrāde 30% platībai (1%) * starpkultūras, varasājiem (2%) * vidi saudzejoša dārzkopība (2%)

Dārzenkopība

Mazā saimniecība ieņēmumi 9 tūkst EUR 815 EUR/ha	Vidēji maza ieņēmumi 40 tūkst EUR 1728 EUR/ha	Vidēji liela ieņēmumi 307 tūkst EUR 3034 EUR/ha	Liela ieņēmumi 868 tūkst EUR 5795 EUR/ha
KOPĀ - 11,03 ha Dilles - 6,19 Ķirbji, cukīni, kabači, patisoni - 2,07 Gurķi un kornišoni - 1,33 Salāti - 0,6 Pētersīļi - 0,52 Lauka pupas - 0,32	KOPĀ - 23,01 ha Kāposti - 4,68 Galda rāceņi turnepši - 3,95 Galda kāļi - 3,06 Redīsi un melnie rutki - 3,05 Galda bietes - 3,03 Pastinaki - 2,05 Selerijas - 1,64 Dilles - 0,95 Ilggadīgie zālāji - 0,6	KOPĀ - 101,05 ha Papuve - 24,22; Kāposti - 17,67 Dažādi kultūraugi - 12,2 Burkāni - 12,09; Sīpoli - 9,58 Redīsi un melnie rutki - 7,97 Galda bietes - 5,21; Rudzi - 4,88 Puravi - 2,4; Pētersīļi - 1,69; Dilles - 1,31 Ķirbji, cukīni, kabači, patisoni - 0,93 Skābenes - 0,9	KOPĀ - 595,63 ha Kāposti - 119,86 Ilggadīgie stādījumi - 14,08 Kultūraugu maisījums - 8,84 Papuve - 3 Facēlija - 1,87 Kokaugu stādaudzētavas - 1,29 Ilggadīgie zālāji - 0,76
Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 7 572 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 15 654 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 46 407 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 81 640 EUR
Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 9 083 EUR opcionāli – 0 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 18 104 EUR opcionāli – 1 716 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 52 884 EUR opcionāli – 7 191 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 101 562 EUR opcionāli – 2 140 EUR
Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 116% opcionāli ~ 2% kopā ~ 118%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 116% opcionāli ~ 11% kopā ~ 127%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 114% opcionāli ~ 6% kopā ~ 120%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 124% opcionāli ~ 3% kopā ~ 122%
+ pagasti no 0 līdz 4%	+ pagasti no 0 līdz 4%	+ pagasti no 0 līdz 6%	+ pagasti no 0 līdz 6%
Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par dārzeniem * Vidi saudzējoša dārzkopība	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par dārzeniem * Vidi saudzējoša dārzkopība	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par dārzeniem * Vidi saudzējoša dārzkopība	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * BSA par dārzeniem * Vidi saudzējoša dārzkopība
Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (2%)	Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (2%) * Starpkulturas (9%)	Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (3%) * Starpkulturas (3%)	Opcionāli ierēķināts: * Prezicā mēslošana (2%)

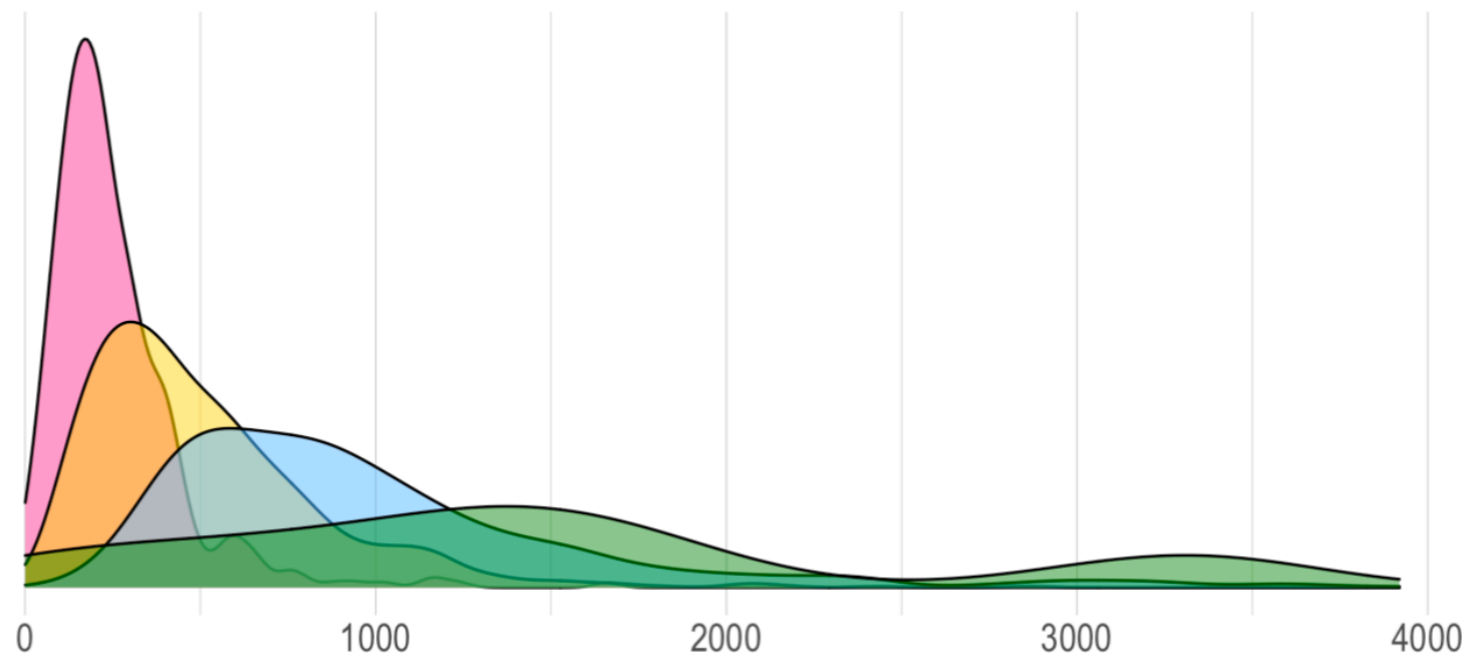
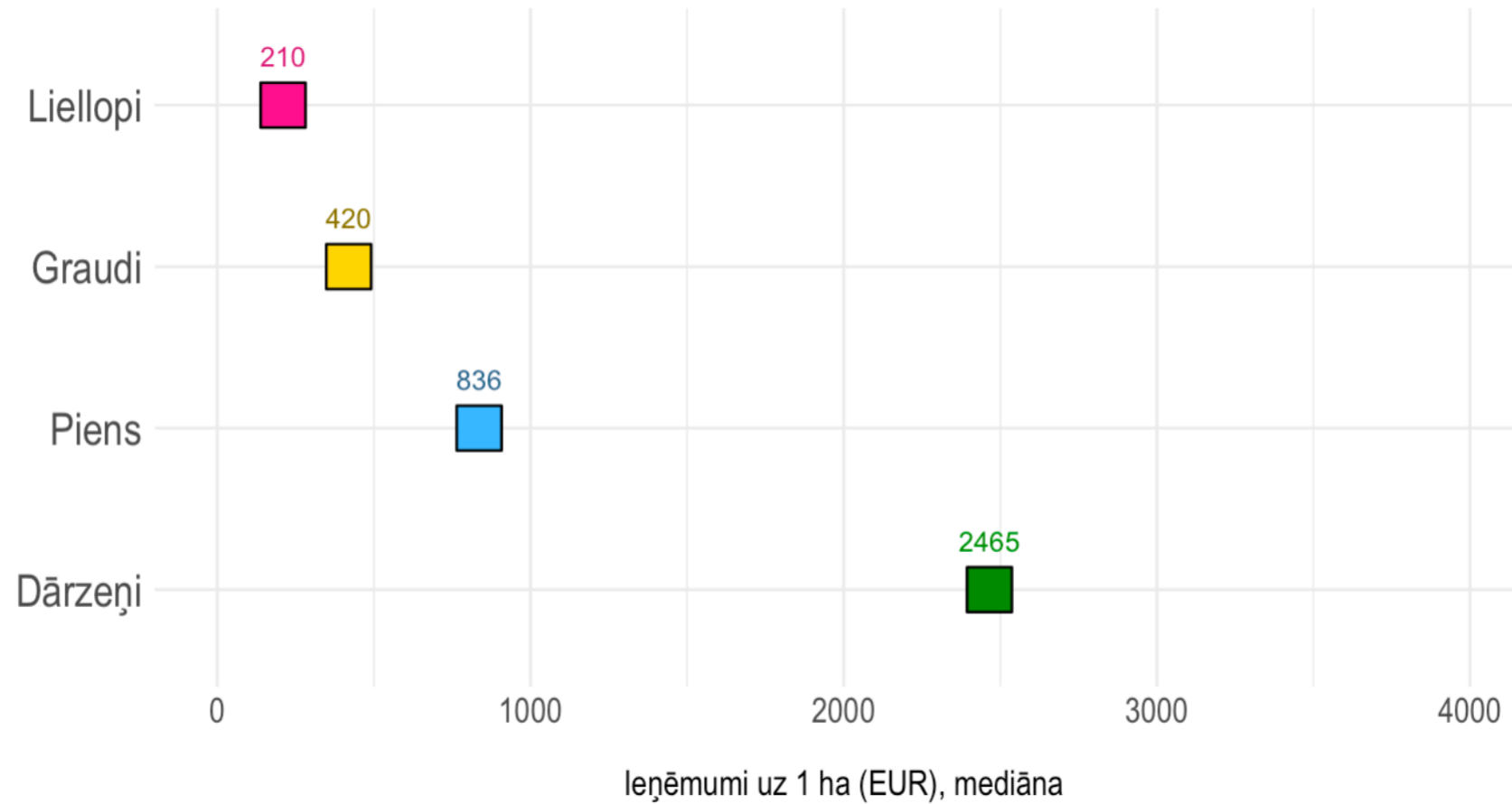
Liellopu gaļas lopkopība

Mazā saimniecība ieņēmumi 8,1 tūkst EUR, 224 EUR/ha	Vidēji liela ieņēmumi 39 tūkst EUR, 237 EUR/ha	Vidēji liela ieņēmumi 70 tūkst EUR, 555 EUR/ha	Liela ieņēmumi 93 tūkst EUR, 276 EUR/ha
<p><u>Liellopi - 11</u></p> <p><u>Platība - 36,44 ha</u> Ilggadīgie zālāji - 35,71 Kartupeļi - 0,37 Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 0,36</p>	<p><u>Liellopi - 61</u></p> <p><u>Platība - 164,85 ha</u> Ilggadīgie zālāji - 159,66 Auzas - 5,19</p>	<p><u>Liellopi - 65</u></p> <p><u>Platība - 126,83 ha</u> Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 41,22 Kvieši ziemas - 21,88; Auzas - 17,20 Ilggadīgie zālāji - 17,68 Mieži vasaras - 16,82 Aramzemē sētu stiebrzāļu vai tauriņziežu maisījums kur tauriņzieži >50% - 10,28 Aronijas - 1,23; Kartupeļi - 0,37 Dažādi kultūraugi nelielā platībā - 0,15</p>	<p><u>Liellopi - 106</u></p> <p><u>KOPĀ - 336,24 ha</u> Ilggadīgie zālāji - 313,6 Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 18,50 Papuve - 4,14</p>
Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 5 944 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 27 423 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 24 390 EUR	Saņemtais atbalsts 2019. gadā: 55 143 EUR
Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 8 862 EUR opcionāli – 0 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 42 309 EUR opcionāli – 0 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 33 079 EUR opcionāli – 2 007 EUR	Atbalsts 2023. gadā: bāzes – 81 929 EUR opcionāli – 2072 EUR
Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 149% opcionāli ~ 0% kopā ~ 149%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 154% opcionāli ~ 0% kopā ~ 154%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 136% opcionāli ~ 8% kopā ~ 144%	Atbalsts 2023. pret 2019. gadu: bāzes ~ 149% opcionāli ~ 0% kopā ~ 149%
+ pagasti no 0 līdz 13%	+ pagasti no 0 līdz 18%	+ pagasti no 0 līdz 16%	+ pagasti no 0 līdz 15%
Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * BSA par liellopiem * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * BSA par liellopiem * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * Slapekli piesaistoši kultūraugi * BSA par liellopiem, BSA par miežiem * Labturības prasības / emisiju mazinošā	Bāzē iekļauts: * Ienākumu atbalsts * Izlīdzinātais saimn. maksājums * Ilggadīgo zālāju saglabāšana * BSA par liellopiem * Labturības prasības / emisiju mazinošā
Opcionāli ierēķināts: -	Opcionāli ierēķināts: -	Opcionāli ierēķināts: * Starpkultūras, varasājiem (8%)	Opcionāli ierēķināts: -

Bet ir svarīgs arī konteksts

Zemes izmantošanas ekonomiskā efektivitāte

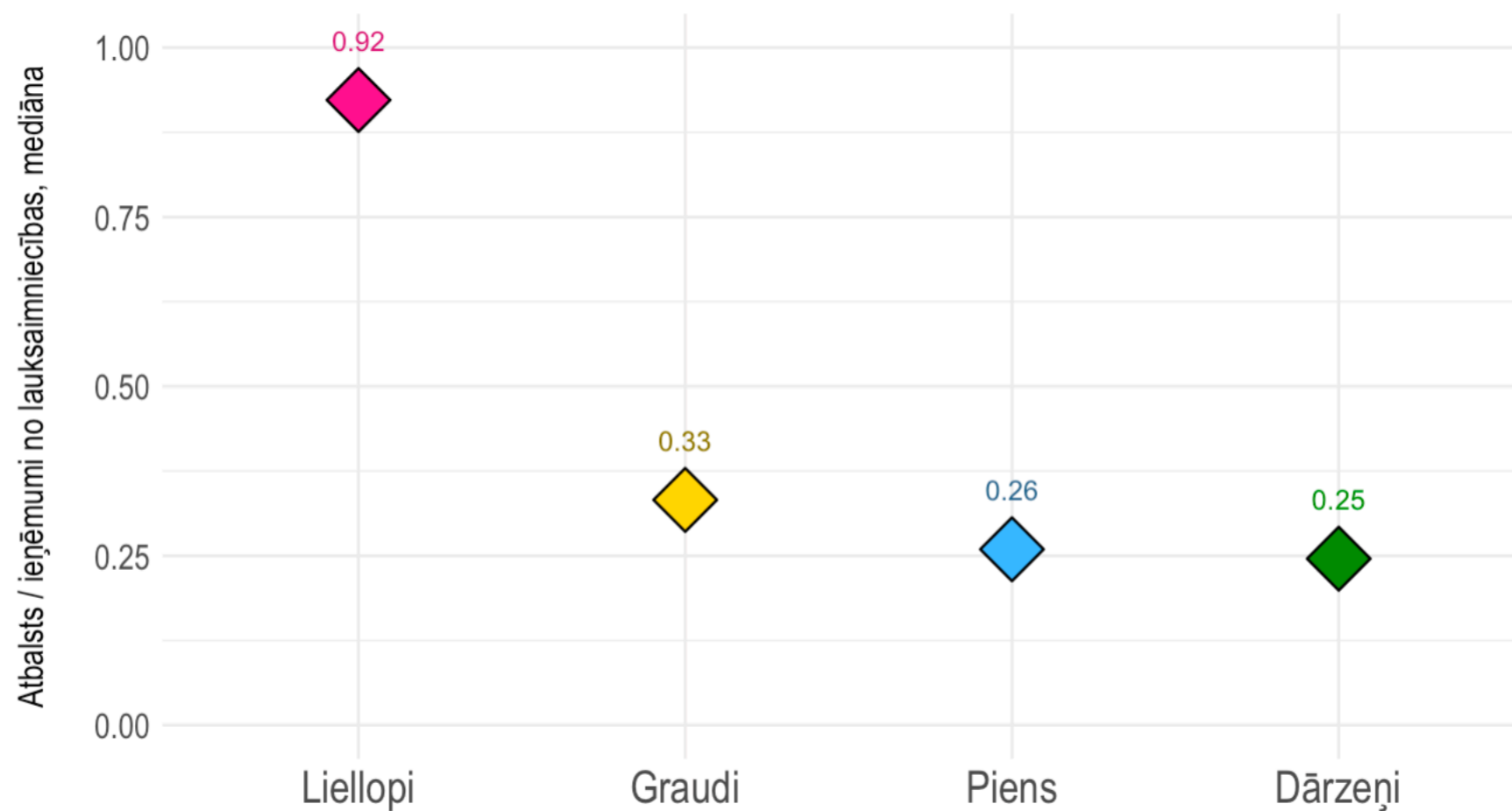
Zemes izmantošanas ekonomiskā efektivitāte

Atbalsta ekonomiskā atdeve

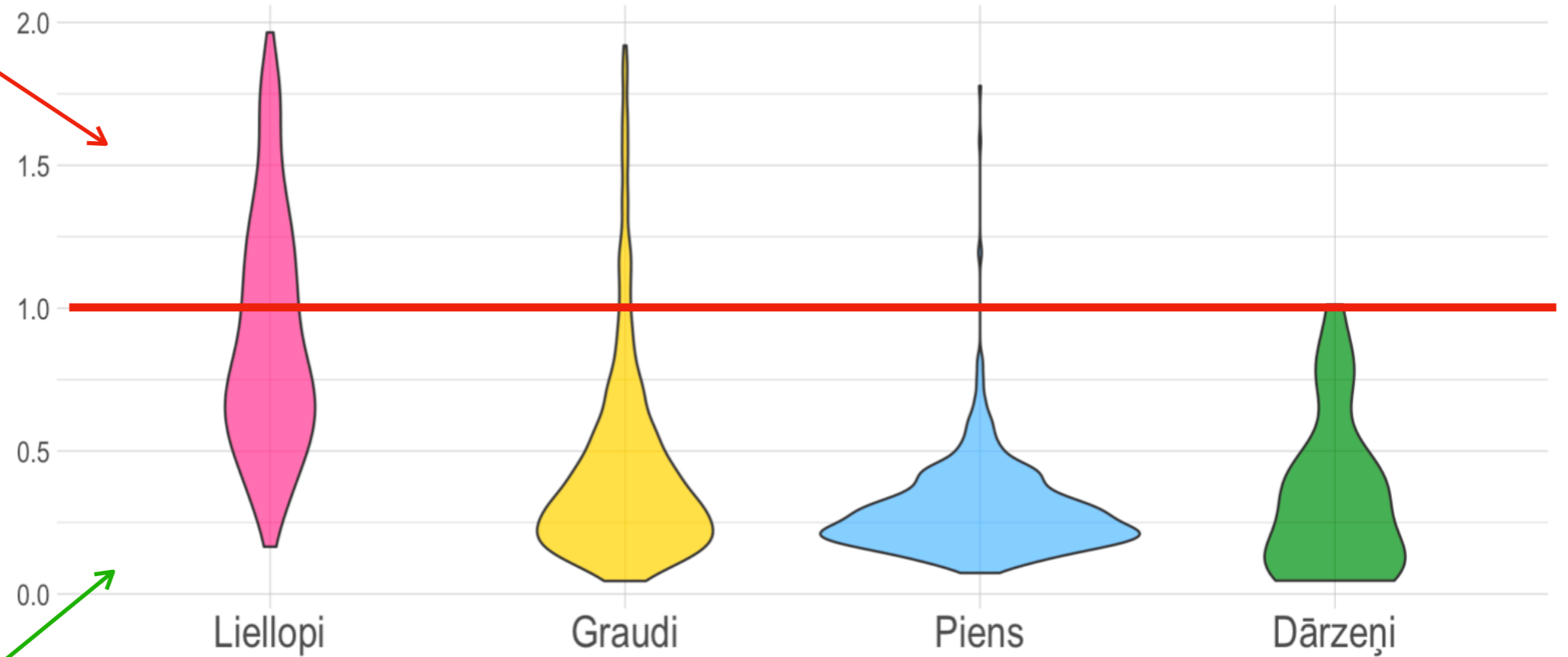
Atbalsta intensitāte (2019. gadā)

$$= \frac{\text{atbalsts}}{\text{ieņēmumi no lauksaimniecības}}$$

Atbalsta intensitāte (2019. gadā)

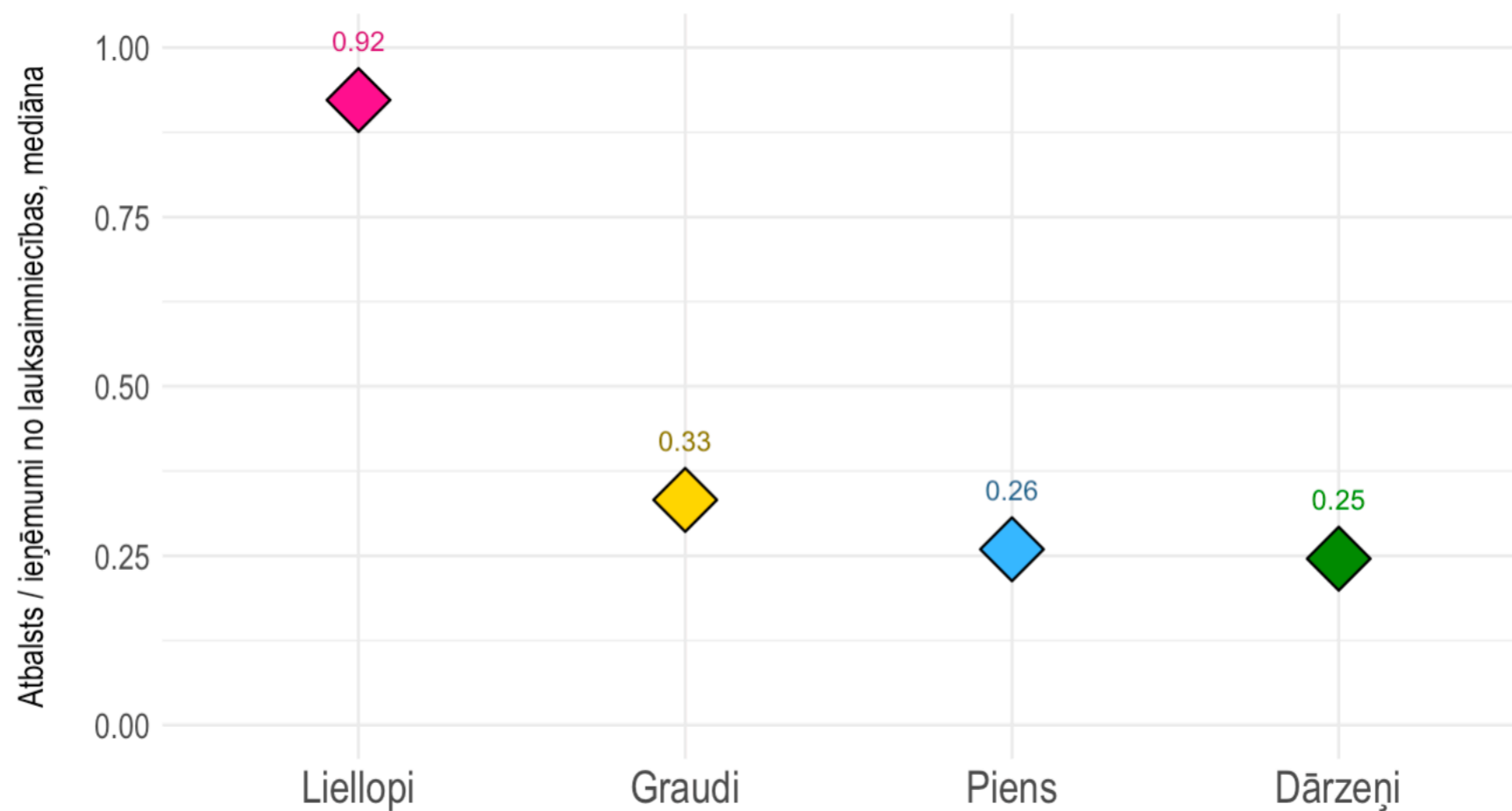
Atbalsta summa
pārsniedz
ieņēmumus no
lauksaimniecības

Atbalsta veicina
daudz lielākus
ieņēmumus no
lauksaimniecības

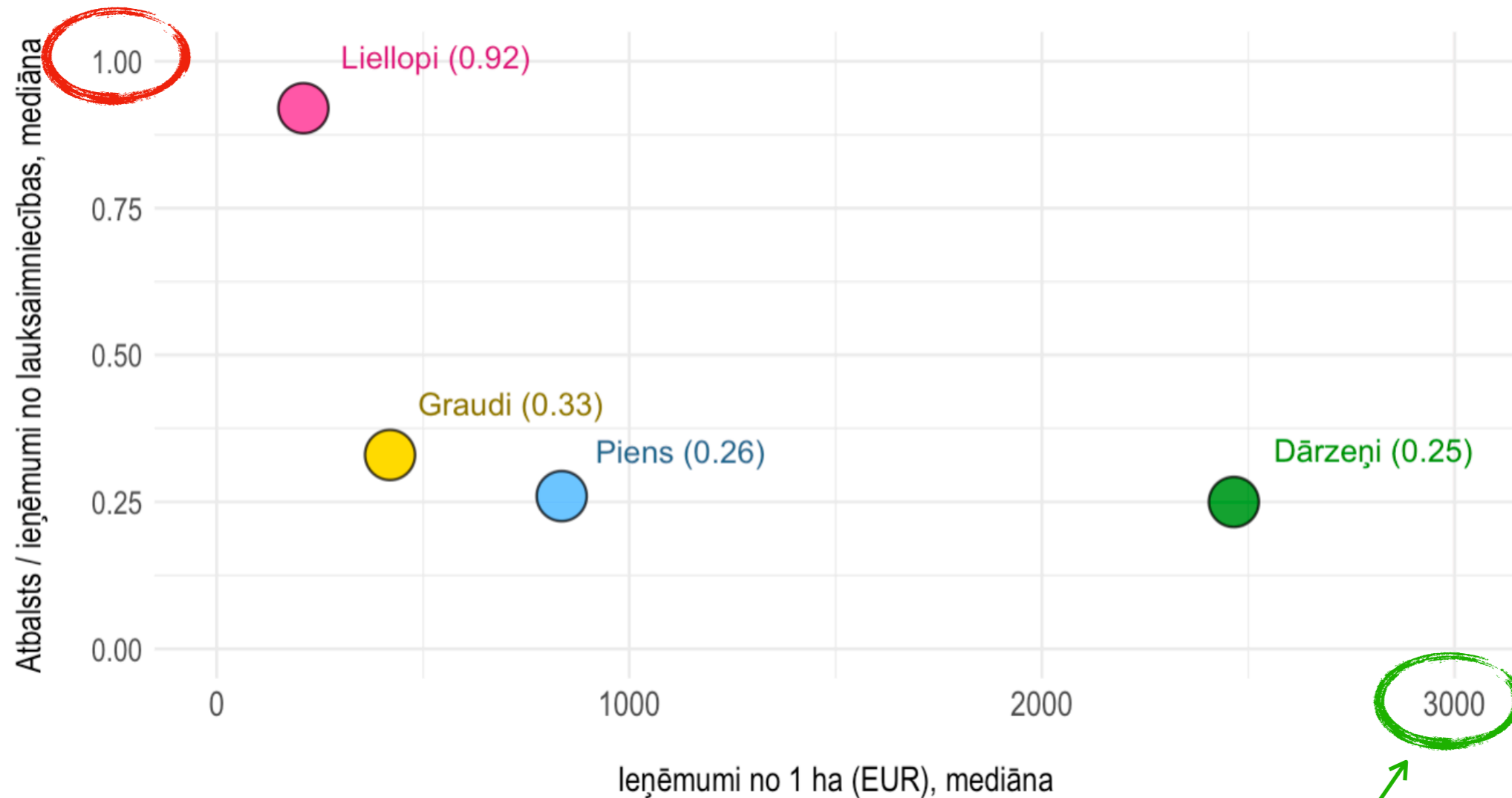
Atbalsta intensitāte (2019. gadā)

$$= \frac{\text{atbalsts}}{\text{ieņēmumi no lauksaimniecības}}$$

Zemes izmantošana efektivitāte un atbalsta intensitāte

Atbalsta summa = ieņēmumu summa
(jo vairāk, jo sliktāk)

Jo lielāki, jo ekonomiski
racionālāk tiek izmantota zeme

SEG emisijas

Zemes izmantošanas ekonomiskā efektivitāte

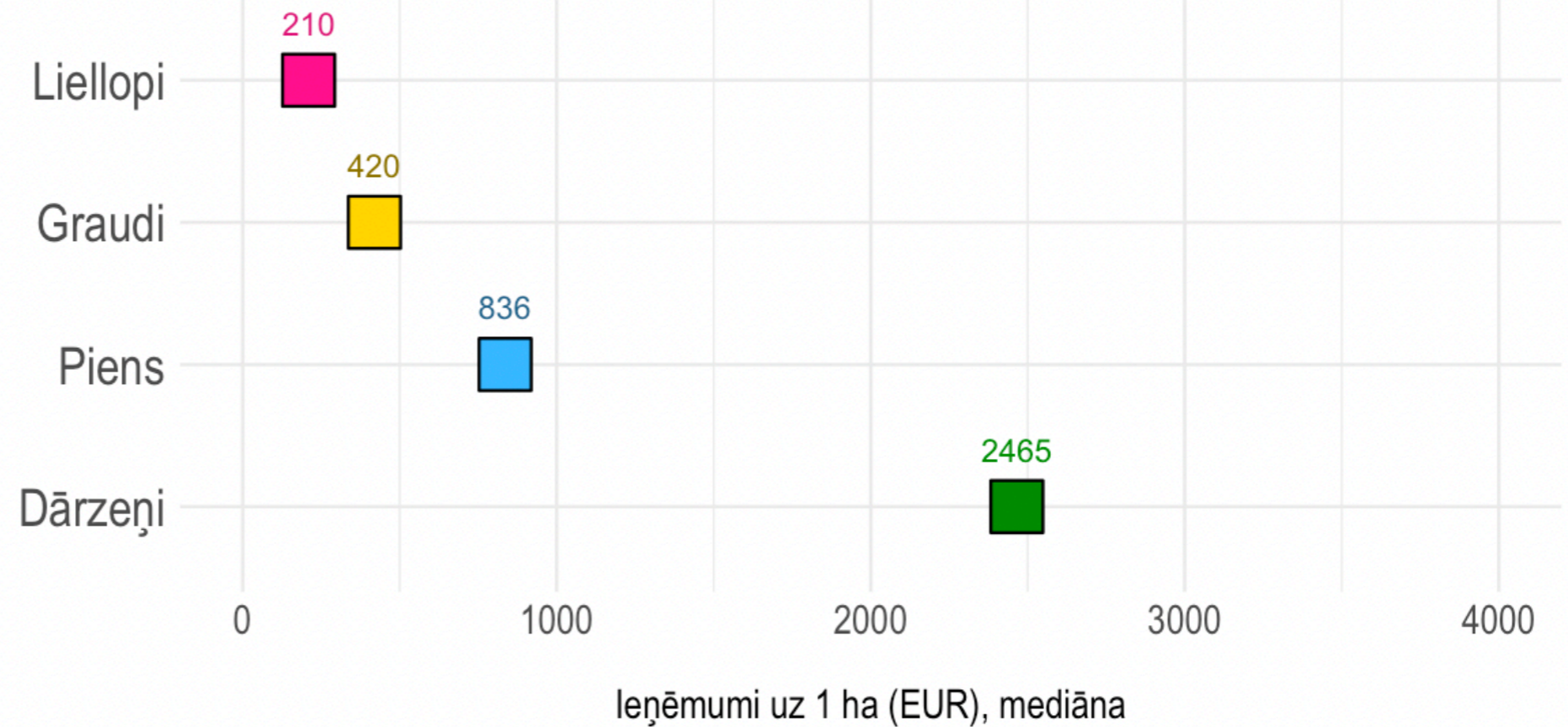
SEG emisiju intensitāte
kg / 1 EUR

~ 5 - 10

~ 1 - 2

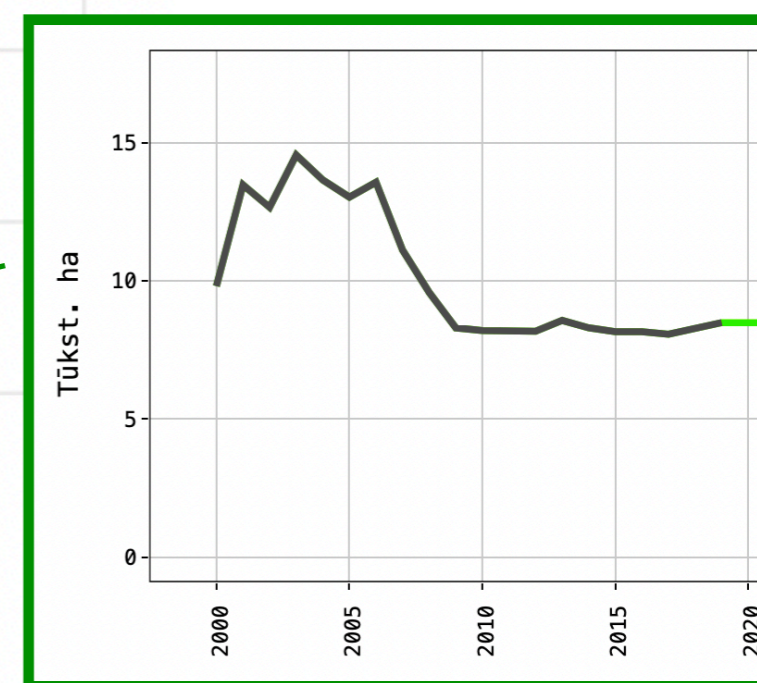
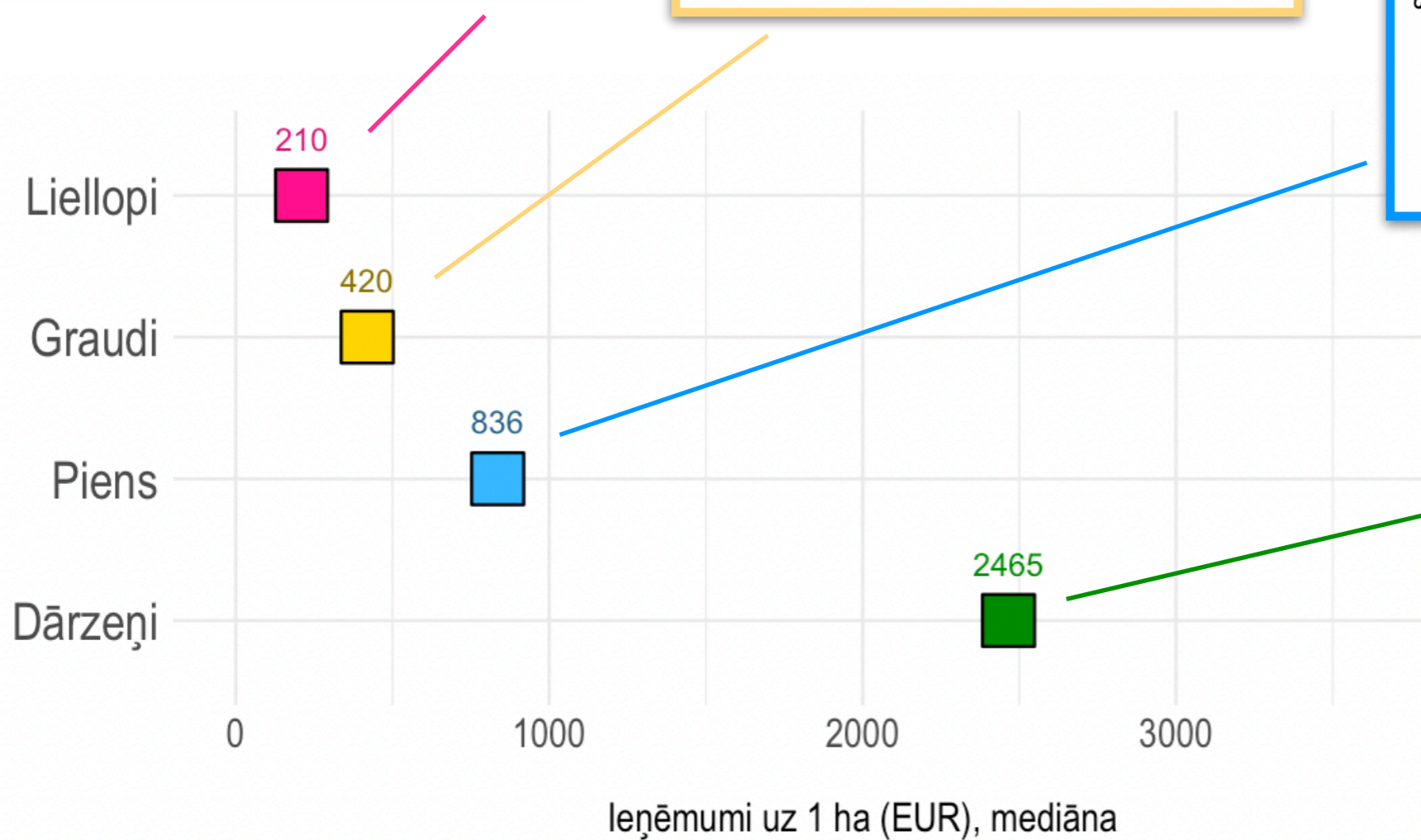
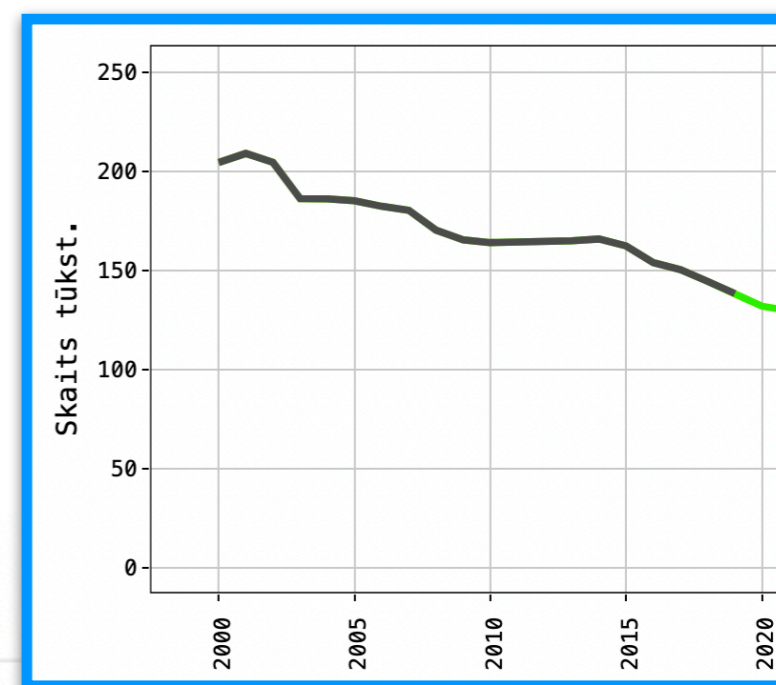
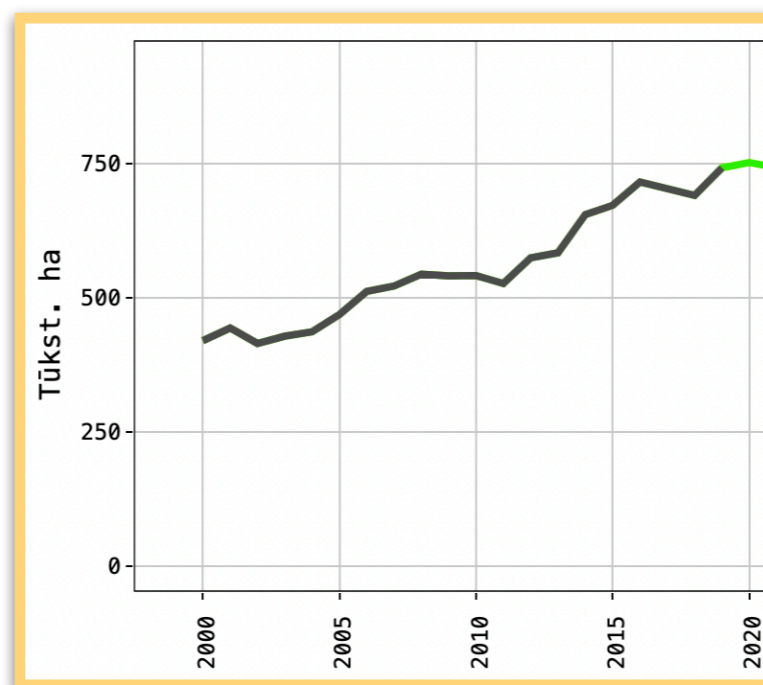
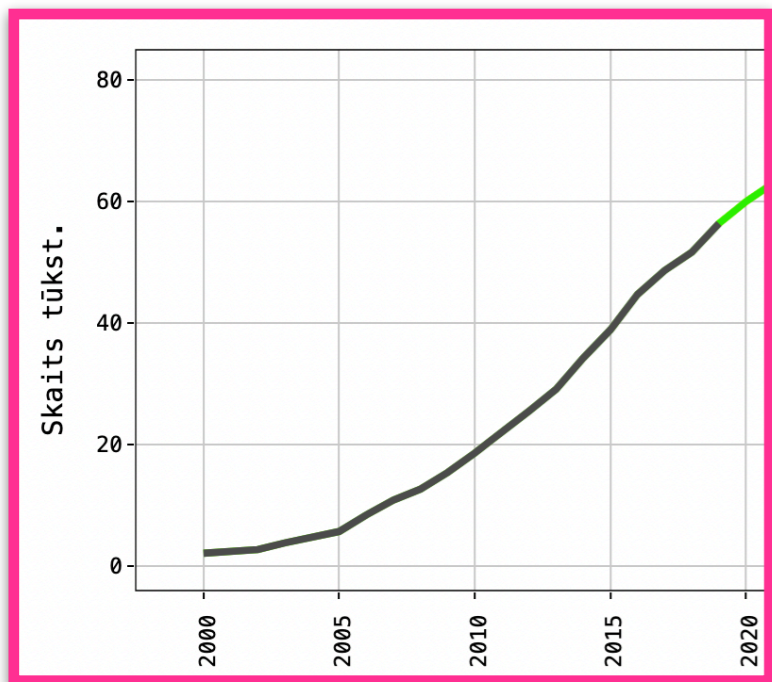
~ 2 - 4

~ 0,1 - 1

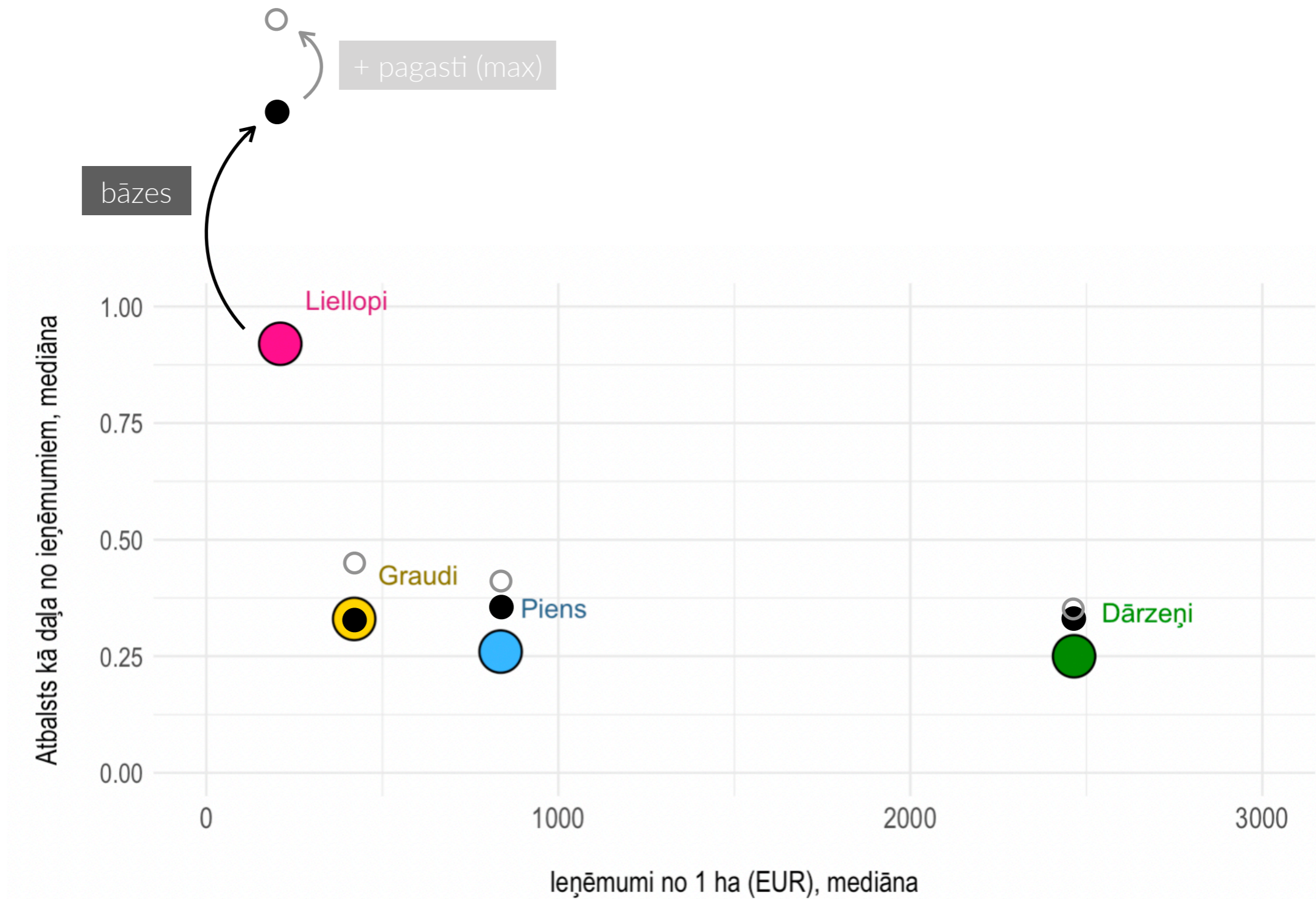
Līdzšinējā atbalsta ietekme

Līdzšinējā atbalsta ietekme

Atbalsta piedāvājums 2023.-2027. gadam

Zemes izmantošana efektivitāte un atbalsta intensitāte

Kopsavilkums par atbalstu

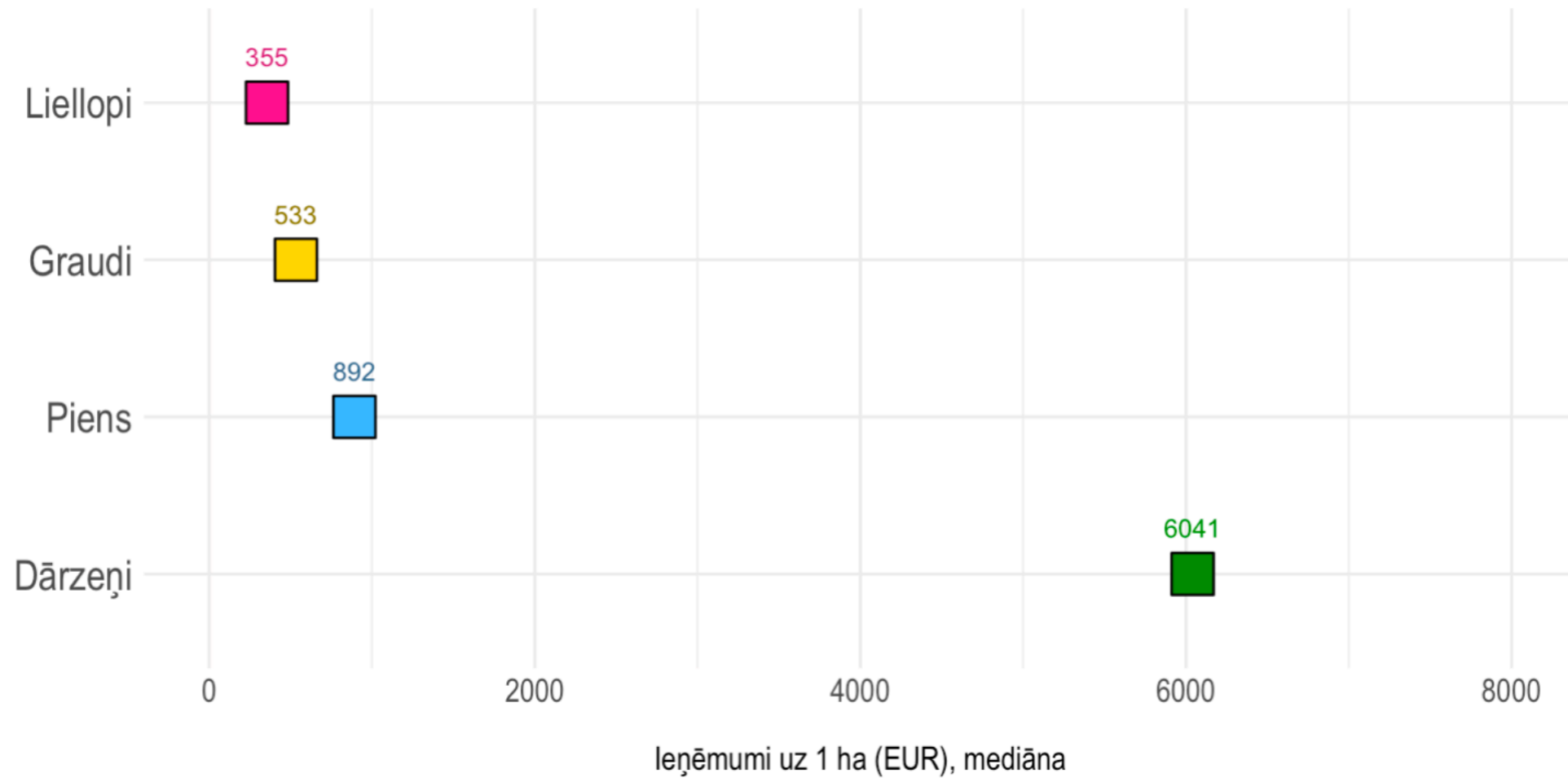
Kopsavilkums par atbalstu

	Situācija 2019. gadā			Sektora attīstība	Atbalsta piedāvājums	
	Ieņēmumi uz 1 ha (mediāna)	SEG uz 1 EUR <i>loti indikatīvi !!!</i>	Atbalsts uz 1 EUR (mediāna)		Bāze	+ pagasti (max līdz)
Liellopi	210	~8	0,92	:))	+50%	+15%
Graudi	420	~1,5	0,33	:)	0%	+22%
Piens	835	~3	0,26	:(+20% +50%	+13%
Dārzeni	2465	~0,5	0,25	:(+20%	+5%

Tikai komerciāli orientētas saimniecības

Ieņēmumi no lauksaimniecības > 20K

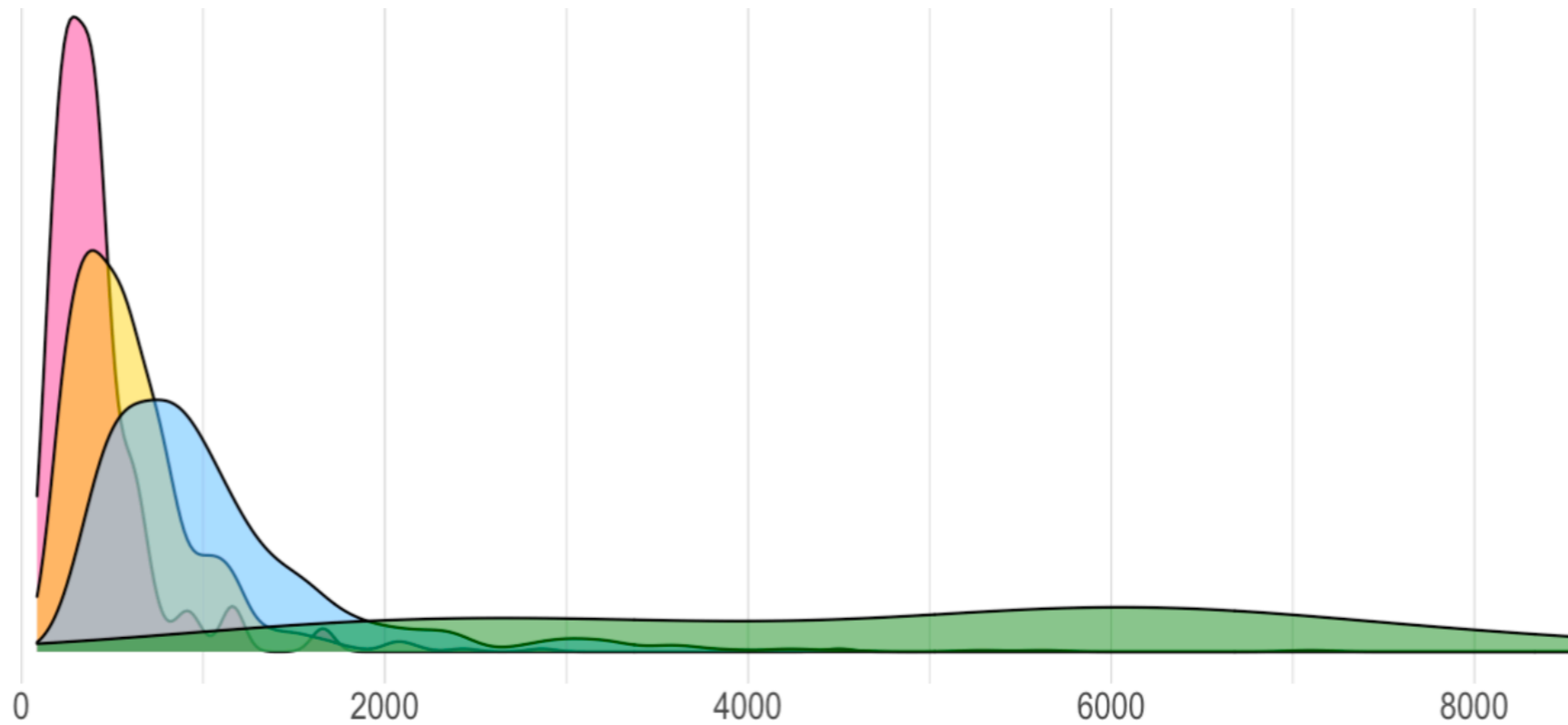
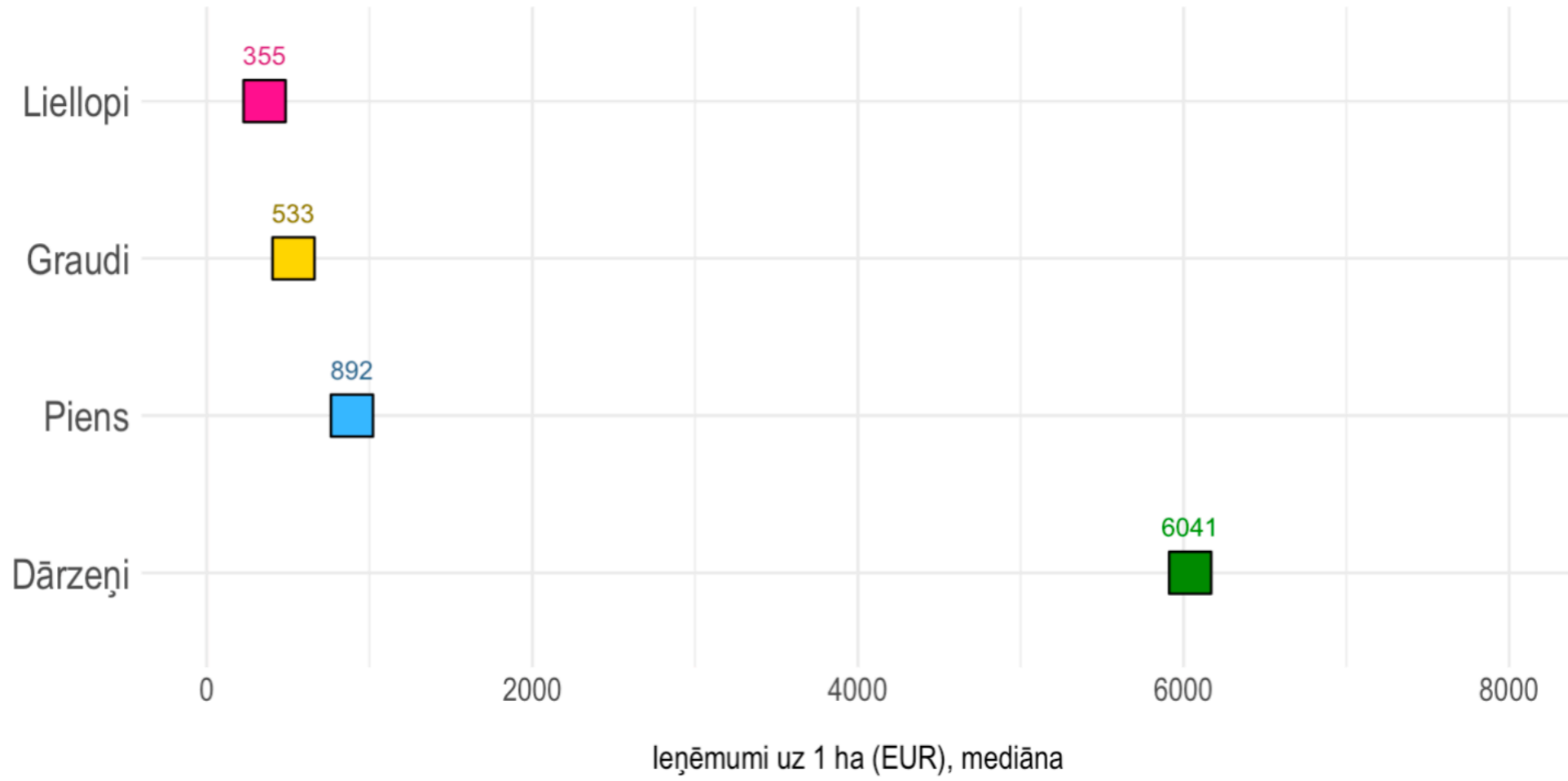
Zemes izmantošanas ekonomiskā efektivitāte

Saimniecības ar ieņēmumiem no lauksaimniecības > 20K

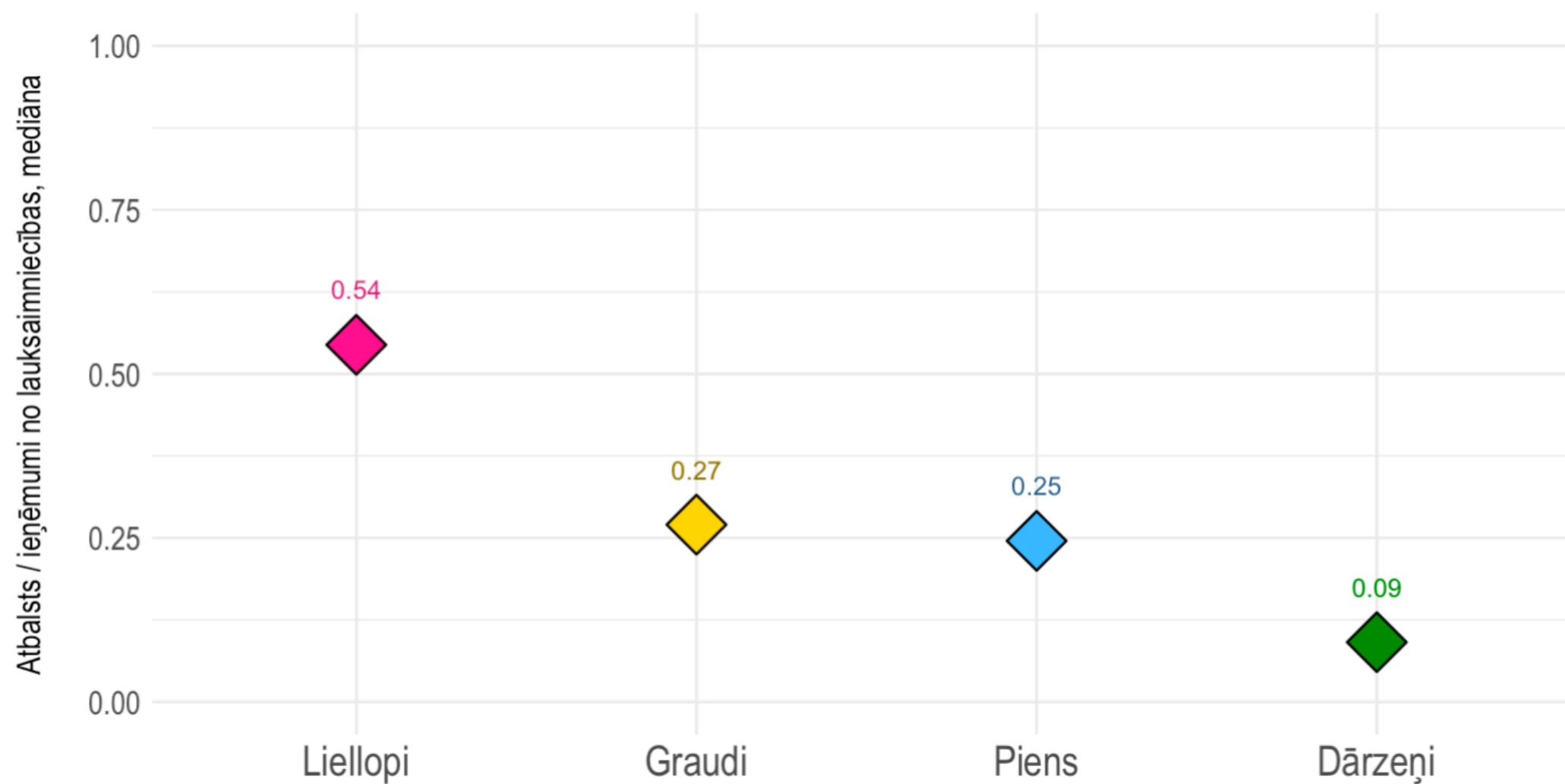
Zemes izmantošanas ekonomiskā efektivitāte

Saimniecības ar ieņēmumiem no lauksaimniecības > 20K

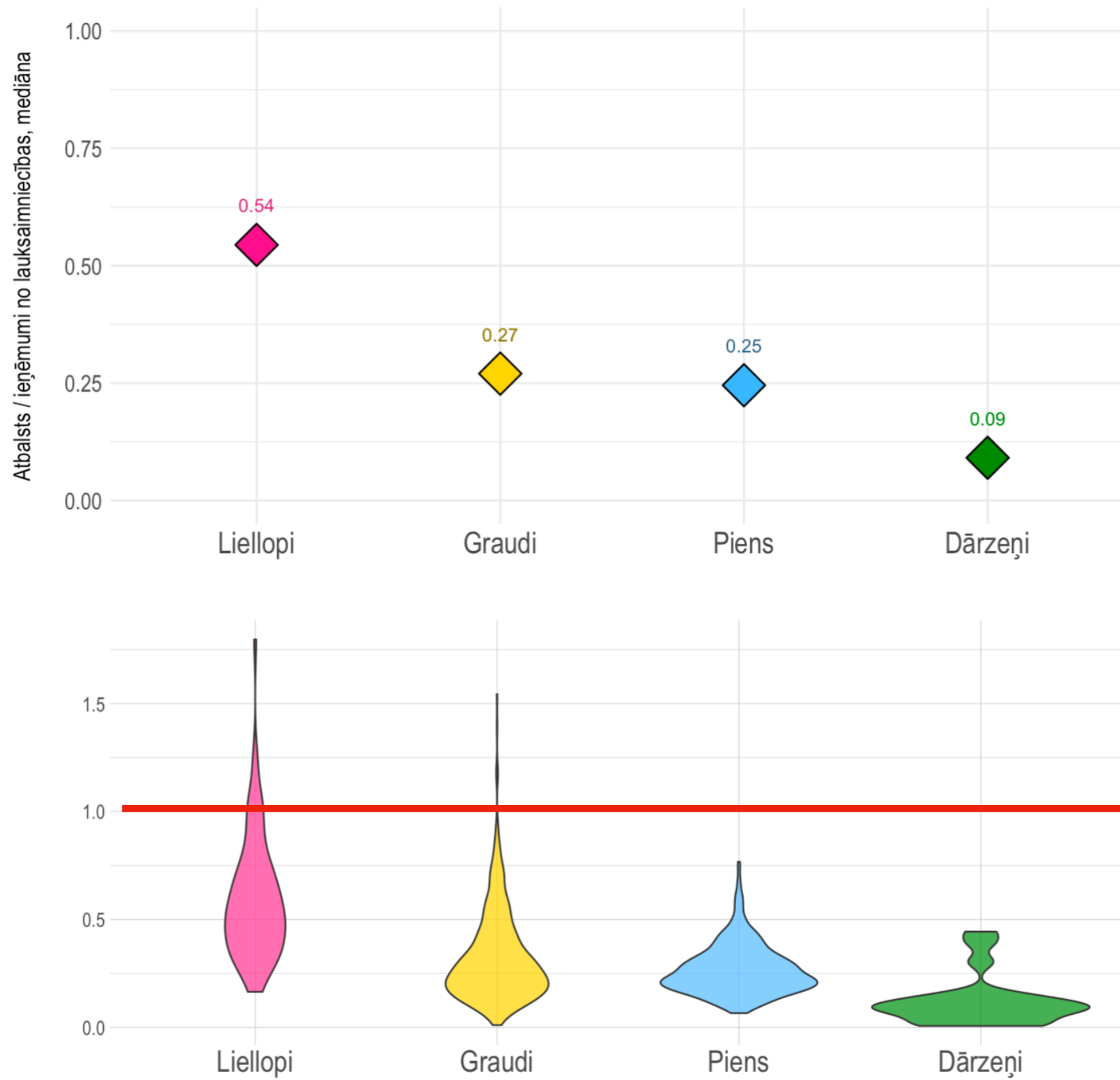
Atbalsta intensitāte (2019. gadā)

$$= \frac{\text{atbalsts}}{\text{ieņēmumi no lauksaimniecības}}$$

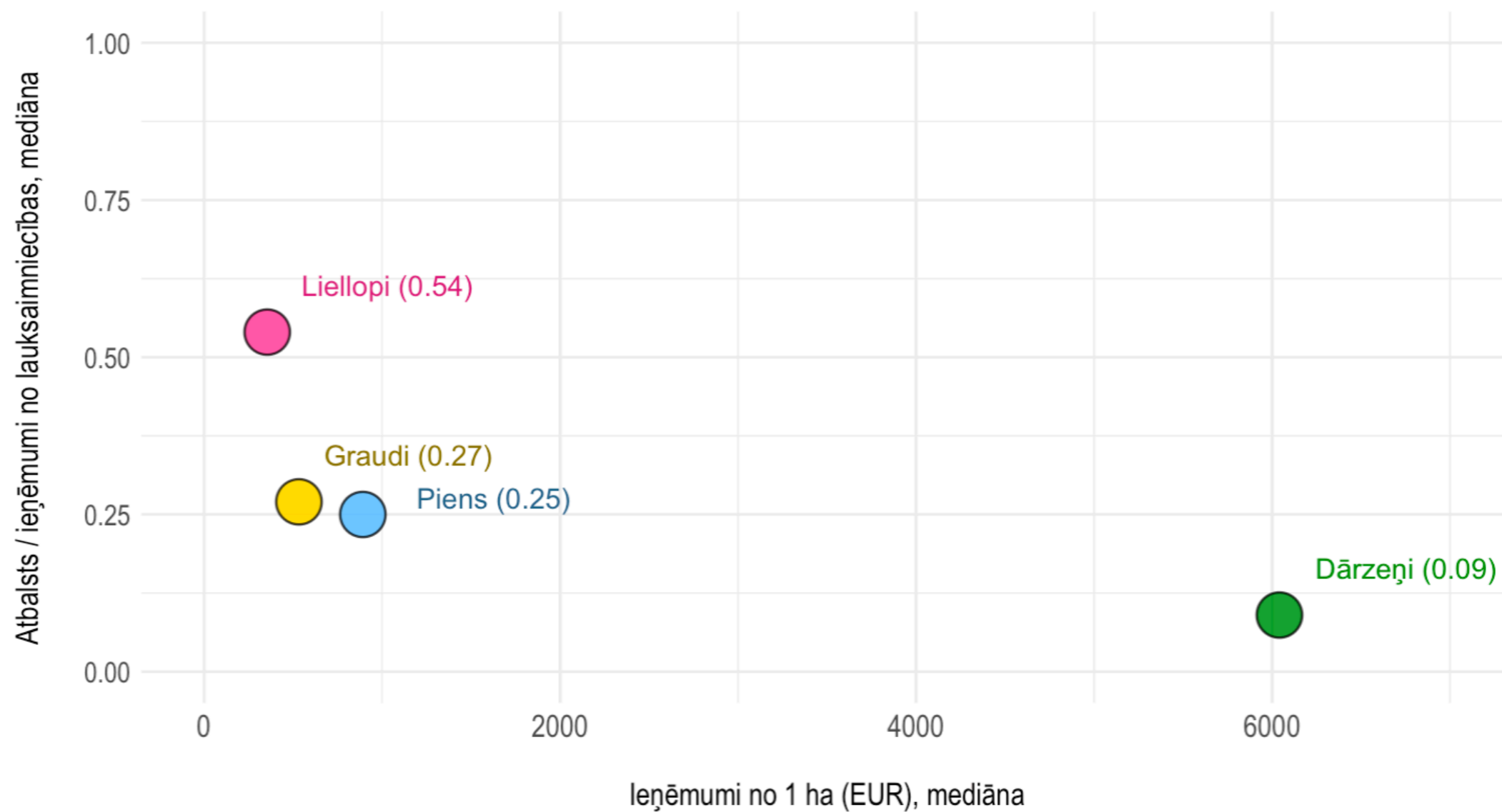

Atbalsta intensitāte (2019. gadā)

Saimniecības ar ieņēmumiem no lauksaimniecības > 20K

Zemes izmantošana efektivitāte un atbalsta intensitāte

Kopsavilkums par atbalstu

	Situācija 2019. gadā			Sektora attīstība	Atbalsta piedāvājums	
	Ieņēmumi uz 1 ha (mediāna)	SEG uz 1 EUR <i>ļoti indikatīvi !!!</i>	Atbalsts uz 1 EUR (mediāna)		Bāze	+ pagasti (max līdz)
Liellopi	355	~6	0,54	:))	+50%	+15%
Graudi	533	~1	0,27	:)	+1%	+23%
Piens	892	~2,5	0,25	:(+20%	+13%
Dārzeni	6041	~0,1	0,09	:(+20%	+5%

